

Jan Hrušínský: Doufám, že divadlo přežije i současnou vládu

[Jitka Kačánová](#)

Náš region – Praha, 7. 12. 2020, 11:45

Ředitel jednoho z nejúspěšnějších divadel teď šéfuje hercům bez diváků

Zdroj: Archiv Jana Hrušínského a Divadla Na Jezerce

Narodil se do slavného hereckého rodu a dnes vede jedno z nejnavštěvovanějších pražských divadel. To mu ale zavřel koronavirus a spolu se svými herci to zvládají s vypětím všech sil. Stát ani město podle něj kulturu fakticky nepodporují, přesto zůstává mírným optimistou.

Jak zvládáte současnou situaci, kdy kvůli koronaviru nehrajete?

Situaci bez zásadní a rychlé pomoci státu i města zvládáme s vypětím všech sil a netrpělivě čekáme, kdy se do České republiky zase vrátí normální život. Na rozdíl od západních zemí u nás instituce na poli kultury štědře podporují pouze několik neodůvodněně vybraných a protěžovaných subjektů a nikoliv každého, komu byla znemožněna činnost, jak je tomu např. v Rakousku nebo Německu.

Pražská divadla se otevřou nejdřív na začátku příštího roku a ani to není jisté. Jak dlouho vydržíte nehrát, pokud se epidemie „neumoudří“?

Tvrzení, že se pražská divadla otevřou až v příštím roce je nepravdivé a nebylo s námi nikdy a nikým konzultováno. Přišlo z magistrátu hlavního města Prahy a z ministerstva kultury. Většina pražských divadel žádné zastání v těchto institucích nemá. Jak MHMP, tak MKČR hájí pouze příspěvkové organizace, které zdědily po svých předchůdcích. Ani v době, kdy není vše ochromeno covidem-19 nevládne v pražském divadelnictví normální situace. Žijeme ve státě a ve městě, které kulturu jako takovou fakticky nepodporuje a nastavuje vědomě nerovné tržní podmínky, čímž je zcela narušena možnost svobodně podnikat. Divadlo Na Jezerce má v úmyslu začít hrát 27. prosince a poté denně do konce roku. Pokud to ovšem opět nezmaří nějaké další vládní nařízení.

Vaše divadlo patří k nejnavštěvovanějším v Praze. Neuvažujete o nějakém přechodu na on-line platformu?

Neuvažujeme. Divadlo je unikátní svým živým kontaktem s diváky a proto přečkalo více než dva tisíce let různých pohrom, katastrof, morových ran i povodní. Tak doufám, že přežije i současnou vládu. Naší snahou je poskytovat divákům kvalitní činohru a doufáme, že k tomu budeme mít ještě dost sil i příležitostí.

Patříte k lidem, kteří se nebojí ozvat. Neškodíte si tím někdy?

Tuto otázku jsme si kladli před listopadem 1989 a báli jsme se na ni odpovědět, abychom si neškodili. Řeknu vám k tomu hezkou historku. Asi před deseti lety byl senátorem za Prahu 4 divadelní podnikatel Tomáš Töpfer z Divadla na Fidlovačce. Měli jsme na Jezerce premiéru a po ní za námi přišel tehdejší starosta naší městské části pan Horálek a složil nám zajímavou poklonu. Řekl doslova: „Jezerka je nejlepším divadlem v Praze 4. Ale jistě chápete, že tohle nemůžu říct veřejně před senátorem Töpferem.“ Odpověděl jsem mu: „Vidíte, pane starosto, a já myslel, že kvůli tomu byla v listopadu 1989 revoluce, abyste mohl svobodně říkat, co si myslíte.“ Pan starosta se zasmál a odešel. Pochopil jsem, že pro některé lidi se ve svobodě projevu nic nezměnilo. A to bohužel platí dodnes.

Narodil jste se do slavného hereckého rodu. Co pro vás znamená herectví?

Celoživotní profesi, pro kterou jsem se kdysi svobodně rozhodl. Možná ale, kdybych se narodil v rodině ševce, šil bych dnes boty a měl bych zájem, aby byly kvalitní a každý v nich chtěl chodit.

Jaké to bylo vyrůstat jako syn Rudolfa Hrušínského staršího?

Krásné. Každé dětství v úplné rodině, ve které se lidé mají rádi, je krásné. Takže Rudolf Hrušínský byl můj táta, kterého jsem miloval a on miloval mě – a to je důležitější než skutečnost, že byl jedním z nejlepších a nejoblíbenějších českých herců.

Co by podle Vás dnes říkal na současné dění?

Byl by zděšený a jak ho znám i trochu rozzlobený. Zděšený by byl z totálního zavření kultury, které sám zažil jedině za protektorátu ve čtyřicátých letech. A rozzlobený by byl na lehkomyšlné a často úmyslné ohrožování svobody a demokracie a hrátky prezidenta Zemana s agresivním Ruskem a komunistickou Čínou. Táta celý život toužil po životě ve svobodné zemi. Místo toho zažil hrůzy nacistické okupace a vzápětí čtyřicet let socialismu. Nevěřil by dnes vlastním očím, komu Češi ve svobodných volbách uvěřili a naletěli.

A co mu říkáte vy?

Mám na svobodu a demokracii stejný názor, jaký měl táta. Sedmdesátá léta a tzv. normalizace byla dobou neschopných a všehoschopných kariéristů. V tom vidím velkou podobnost s tím, co dnes zažíváme my. Ale jsem mírný optimista a věřím, že se lidem rozum snad zase vrátí.

Herečkou je i vaše dcera Kristýna, jaký jste byl a jste naopak otcem vy?

Všechno se v životě opakuje. Snažili jsme se s manželkou z dětí vychovat slušné lidi, což se nám, myslím, podařilo. Teď jen s úsměvem pozoruji, jak dcery i syn vychovávají svoje děti, respektive naše vnoučata. Zatím máme čtyři, tři kluky a jednu holčičku.

Jako mladý muž jste se proslavil ve filmech Václava Vorlíčka Dívka na koštěti a Jak se budí princezny. Jak se vám s ním pracovalo?

Dělali jsme spolu asi pět nebo šest filmů, v devadesátých letech ještě např. Jezerní královnu nebo v povídkách podle Karla Michala Bubáci pro všední den. Vorlíček byl inteligentní člověk s velkým smyslem pro humor, takže s ním byla radost točit. Dívka na koštěti byl můj první velký film, takže všechno kolem bylo nové a hodně jsme si to užívali. Vorlíček měl vždycky i malé nebo epizodní role obsazené dobrými herci, takže i z toho důvodu bylo natáčení s ním zajímavé. Seznámit se v patnácti letech s Menšíkem, Zázvorkovou, Filipovským, Bláhou, Myslíkovou, Drbohlavovou, Libíčkem, Haškem, Jaromírem Spalem a dalšími byl zážitek. Dokonce v Dívce na koštěti hrála mojí babičku paní Meda Valentová, která se proslavila ve třicátých letech ve filmu s Vlastou Burianem To neznáte Hadimršku. Hrála tam slavnou kabaretní zpěvačku Mici Angoru. A samozřejmě Petra Černocká, Vlastík Zavřel nebo Honza Kraus. Další léto po dokončení filmu jsme v šestnácti – sedmnácti letech s Dívkou na koštěti jezdili po celé republice na filmových festivalech. To byla divoká jízda a velká legrace.

Máte nějaký divadelní nebo filmový sen, který byste si rád splnil?

Můj divadelní sen roku 2020 je otevřené divadlo plné spokojených diváků, jak jsme na ně byli zvyklí před tím, než do Čech vtrhnul čínský virus z Wu-chanu. A pokud jde o film, jeden nyní připravuji v nezvyklé roli jednoho z producentů, ale víc zatím neprozradím, abych nic nezakřikl. Snad jen tolik, že natáčet by se mělo na jaře 2021 a do kin by měl přijít zkraje roku 2022.

V legendární Vorlíčkově komedii *Dívka na koštěti*

Považujete se víc za herce nebo za divadelního principála?

Vědomě se snažím být víc divadelním principálem. Kdysi jsem hrával třeba i 36 představení za měsíc. Kolik jsem jich odehrál za 44 let u divadla celkem ale nevím. Hodně. Dnes jich mívám tak šest nejvýš osm – a stačí mi to.

Jaká byla vaše nejoblíbenější role?

V divadle to byl baron Tuzenbach ve *Třech sestřích* v režii Ivana Rajmonta v Činoherním studiu v Ústí nad Labem v roce 1982 a Ivan v *Kumštu* v režii Jana Hřebejka v Divadle Na Jezerce. Ve filmu asi jedna z prvních rolí v režii Evalda Schorma *Lítost*. Hrál jsem tehdy s tátou jeho dospívajícího syna. Takže realita přelomu let 1969 a 1970. Před kamerou jsme si povídali to, co jsme v životě nestíhali. Televizní film šel krátce po natočení na dvacet let do trezoru a nesměl být v televizi uveden.

Jaký herec a jaký film vás v životě nejvíc ovlivnil?

Na to asi neumím odpovědět, protože jsem celoživotní filmový divák, kterého zasáhly a ovlivnily stovky filmů z celého světa i našich. Namátkou třeba film *Billyho Wildera Odpolední láska* s Garrym Cooperem, Audrey Hepburn a Mauricem Chevalierem. Nebo *Prázdniny v Římě* Williama Wylera. Zasáhlo mě plno tátových filmů i televizních inscenací z různých období dvacátého století. Nejvíc asi *Menzelovo Rozmarné léto*, *Čest a sláva* režiséra Bočana, *Skřivánci na niti* a plno dalších. Fantastické jsou třeba také znovu po Jeanu Gabinovi zfilmované detektivky *Georgese Simenona* s komisařem *Maigretem* ve vynikajícím a překvapivém podání Rowana Atkinsona.

Jan Hrušínský a Jan Tříska v představení Kumšt v roce 2012

Jaký kulturní počin – divadlo, film, knížka – vás v poslední době oslovil nejvíc?

U knihy to je jednoduché, celý rok jsme v Divadle Na Jezerce trávili nad knihou 100 rozmarných lét Rudolfa Hrušínského, kterou naše divadlo vydalo k tátovu říjnovému výročí 100 let od narození. Je v ní celý jeho život, víc než 900 fotografií, z nichž mnohé nebyly nikdy před tím zveřejněny. Je nyní ve všech knihkupectvích nebo ji lze koupit i na webu Divadla Na Jezerce. Včera jsem znovu viděl britskou černou komedii Stalinova smrt (někdy uváděno jako Ztratili jsme Stalina) v režii Armando Iannucciho. To je geniální a zároveň otřesné svědectví o ruském komunismu. V divadle se letos smělo hrát jen necelé tři měsíce, takže jsem toho moc neviděl. Doporučuji vynikající představení hry Paola Genevese Naprostí cizinci v Divadle Na Jezerce v režii Matěje Balcara.

V létě jste oslavil 65. narozeniny. Pomýšlíte už na důchod?

Na důchod nepomýšlím. Už v něm nějaký čas prostě jsem. Ještě jsem si toho ale pro samou práci nestačil všimnout.

Co byste si teď nejvíc ze všeho přál?

Aby ve volbách zvítězili demokraticky smýšlející slušní lidé, kteří by začali brát vážně zájmy České republiky i naše spojení se západními zeměmi, mezi které od listopadu 1989 patříme.

Premiéra hry Naprostí cizinci v Divadle Na Jezerce na jaře 2020. S Janem Hřebejkem a manželkou Miluší Šplechtovou.

Jan Hrušínský

* 9.6.1955

Divadlo hraje už od pěti let, po absolvování pražské konzervatoře hrál v Činoherním klubu v Ústí nad Labem, poté v pražském Realistickém divadle a divadle Na zábradlí a hostoval například v Divadle v Řeznické, v Národním divadle nebo v Městských divadlech pražských.

V roce 2002 založil Divadelní společnost Jana Hrušínského a o dva roky později Divadlo Na Jezerce.

Hrál v řadě filmů i televizních inscenací (Dívka na koštěti, Lásky mezi kapkami deště, Konec starých časů, Ceremoniář, Želary nebo Habermannův mlýn), svá divadelní vystoupení dnes již nespočítá.

Je ženatý 36 let s herečkou Miluší Šplechtovou, se kterou má dvě dcery (Kristýnu a Barboru) a se kterou vychoval syna Nikolu. Mají čtyři vnoučata.

K jeho koníčkům patří divadlo, cestování, fotografování a kdysi i jízda na koni.